

11 procent, což je možná ještě pod-
sazené číslo.
Autorky české minimální důstojné
mzdy ji pro rok 2022 a pro lidi, kteří
žijí mimo Prahu, vypočetly na 40 912
hrubého (v Praze je to o osmáct
stokorun víc). Jednoduchým výpo-
čtem, který nebere v potaz fakt, že
ne všechno zboží zdražovalo stejně,
dopdeme k tomu, že minimální dů-
stojná mzda mimo Prahu pro letošní
rok činí **45 003 korunů hrubého**. Au-
torky uvazují ke každému dospělému
jednu další nezapátenou bytost, nej-

častěji dítě. S jedním nezapáteným
dítětem pak činí důstojná čistá mzda
37 123 korun.
Minimální mzdu pro letošní rok
zákon stanoví na **17 300 korun hru-
běho**, s jedním dítětem je to **16 638
čistého**. Jinými slovy, kdo pobírá
v Česku minimální mzdu, za svou
práci nedostává ani polovinu toho, co
autorky označují za výdělek pro dů-
stojný život.
Průměrná mzda je pochopitelně
mnohem vyšší, ale nedává přesný ob-
raz o tuzemských výdělcích. Větší

častěji dítě. S jedním nezapáteným
dítětem pak činí důstojná čistá mzda
37 123 korun.
Minimální mzdu pro letošní rok
zákon stanoví na **17 300 korun hru-
běho**, s jedním dítětem je to **16 638
čistého**. Jinými slovy, kdo pobírá
v Česku minimální mzdu, za svou
práci nedostává ani polovinu toho, co
autorky označují za výdělek pro dů-
stojný život.
Průměrná mzda je pochopitelně
mnohem vyšší, ale nedává přesný ob-
raz o tuzemských výdělcích. Větší

častěji dítě. S jedním nezapáteným
dítětem pak činí důstojná čistá mzda
37 123 korun.
Minimální mzdu pro letošní rok
zákon stanoví na **17 300 korun hru-
běho**, s jedním dítětem je to **16 638
čistého**. Jinými slovy, kdo pobírá
v Česku minimální mzdu, za svou
práci nedostává ani polovinu toho, co
autorky označují za výdělek pro dů-
stojný život.
Průměrná mzda je pochopitelně
mnohem vyšší, ale nedává přesný ob-
raz o tuzemských výdělcích. Větší

častěji dítě. S jedním nezapáteným
dítětem pak činí důstojná čistá mzda
37 123 korun.
Minimální mzdu pro letošní rok
zákon stanoví na **17 300 korun hru-
běho**, s jedním dítětem je to **16 638
čistého**. Jinými slovy, kdo pobírá
v Česku minimální mzdu, za svou
práci nedostává ani polovinu toho, co
autorky označují za výdělek pro dů-
stojný život.
Průměrná mzda je pochopitelně
mnohem vyšší, ale nedává přesný ob-
raz o tuzemských výdělcích. Větší

A jak je to letos v Česku?

TOMAŠ BROLIK

Existuje však ještě jina – a nenápadná – statistika, která poskytuje zajímavý obrázek o tom, jak rychle se společnost mění a s ní i představy o tom, co je všeobecně vnímano jako běžné. Reč je o statistice, ve které bychom možná dříve stojný život nehledali – udává totiž počet lidí postižených tzv. materiální deprivací. Pro stanovení její míry se používá celkem devět ukazatelů, mimo jiné schopnost pokrýt očekávaný výdaj ve výši deseti tisíc korun, možnost zaplatit

lidi a toto číslo se neustále mění podle celkové kondice ekonomiky.
Existuje však ještě jina – a nenápadná – statistika, která poskytuje zajímavý obrázek o tom, jak rychle se společnost mění a s ní i představy o tom, co je všeobecně vnímano jako běžné. Reč je o statistice, ve které bychom možná dříve stojný život nehledali – udává totiž počet lidí postižených tzv. materiální deprivací. Pro stanovení její míry se používá celkem devět ukazatelů, mimo jiné schopnost pokrýt očekávaný výdaj ve výši deseti tisíc korun, možnost zaplatit

„Nemáme se zas tak
špatně. Jen je třeba
hodně přemýšlet, co
člověk doopravdy
potřebuje.“

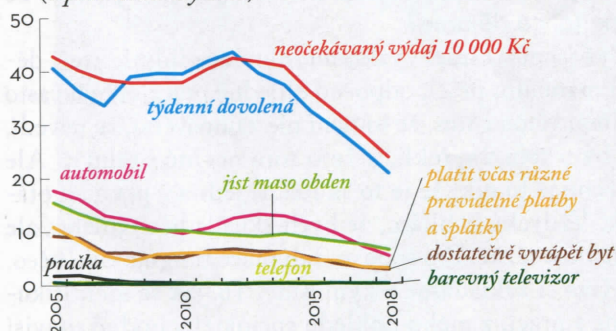
nebude Bali nebo Dubaj.

Pojedou na Mácháč, možná do Chorvatska, určitě to

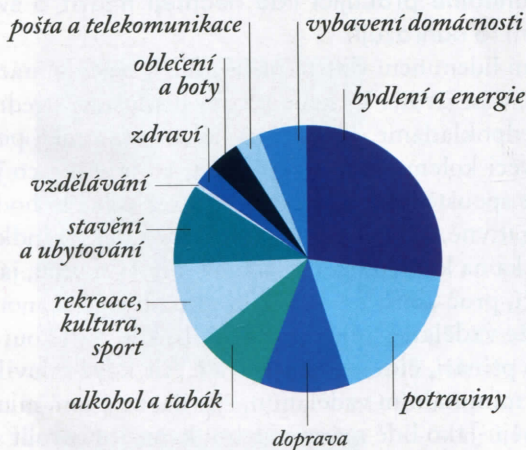
Co si nemůžeme dovolit

(v procentech obyvatel)

ZDROJ: ČSÚ

Za co utrácíme

ZDROJ: EUROSTAT

domácnost, aby s ním vyšla? Respondenti přitom museli odpovídat s ohledem na své současné výdaje a příjmy. Jejich odpovědi tedy dávají šanci udělat si obrázek o tom, jaký příjem by sami obyvatelé Česka považovali za důstojný pro svoji domácnost.

smysl dává pracovat s mediánovou mzdou, tedy tou, kterou bere člověk přesně uprostřed. Polovina lidí bere méně a polovina více. V prvním čtvrtletí tohoto roku činil medián **34 741 korun hrubého**. Přepočteno na čistou mzdu člověka s jedním dítětem je to **29 535 korun**. Do důstojné mzdy chybí mediánovému českému pracovníkovi každý měsíc necelých osm tisíc korun. (A ještě trochu víc. V téhle statistice je započtená i Praha, která má mediánovou mzdu vyšší, a dosud pracujeme s čísly mimo Prahu.)

JAK JE TO V ZAHRANIČÍ?

Obecně platí, že v západní Evropě si jsou důstojná mzda a minimální mzda mnohem blíže než v Evropě východní. V bohatších zemích mají lidé, kteří berou zákonné minimum, víc finančního komfortu a je běžné, že reálné výděly ji převyšují.

Tabulky a grafy výše je potřeba brát s jistou rezervou. Západoevropská data pocházejí ze studie, kterou si v roce 2021 u badatelů z brněnské Masarykovy univerzity objednala levicová europarlamentní frakce. Její

Odpovědi se výrazně liší podle toho, kolik členů domácnost má a také jestli dotazovaní bydlí v Praze, kde je na české poměry extrémně drahé bydlení. V celostátním průměru vyšlo, že jednotlivec, který žije sám a splácí hypotéku, by potřeboval mít čistý příjem 27 tisíc, aby pohodlně vyšel s penězi. Čtyřčlenná domácnost se dvěma dětmi do 15 let a splácející hypotéku vyčíslila celkový ideální měsíční čistý příjem na 36 tisíc; stejně početná rodina žijící v Praze už ale požaduje čistý příjem 44 tisíc. Finanční představy vlastníků nemovitostí, kteří nemusí platit hypotéku ani nájem, byly o několik tisíc nižší.

Výsledky tak ukazují, že nároky lidí se podstatně liší hlavně podle velikosti domácností, místa bydliště a podle toho, zda lidé bydlí ve vlastním. Čísla z výzkumu Mysíkové a Želinského zároveň dosvědčují, že odhad platformy, která potřeby jednotlivce platícího hypotéku či nájem vyčíslila na 30 tisíc hrubého, nebyla tak daleko od toho, co lidé pocítují jako optimální příjem potřebný k využití.

Když se Anny Mikulové zeptáte, kolik by její rodina potřebovala, aby lépe vyšla s penězi, přesnou odpověď nezná. „Pomohlo by nám třeba deset procent, ale i s dvaceti bychom si věděli rady,“ říká s úsměvem. Zcela jasno má ale v tom, co by si za extra peníze rodina pořídila. Jedlo by se víc ryb, dětem by se zaplatilo očkování a možná i stavební spoření. Dnes matka dělá aspoň to, že začala studovat vyšší odbornou školu – zisk diplomu by jí měl pomoci získat lepší práci a trochu si přilepšit.

Do té doby bude dál zažívat občasné chvíle stresu, když se náhle nedostává peněz. V té souvislosti zmiňuje jednu zásadní pomoc, bez níž by byl život rodiny ještě mnohem složitější – občasnou finanční výpomoc od „babiček“, tedy od svojí a manželovy matky. A dojatě vzpomíná na loňské léto, kdy jí babička umožnila splnit si velký sen – pro celou rodinu zaplatila dovolenou v Chorvatsku, během které dcera poprvé spatřila moře. „Nemáme se zas tak špatně. Jen je třeba hodně přemýšlet, co člověk doopravdy potřebuje,“ filozofuje nad důstojným životem Anna Mikulová. ●

metodologie se mírně liší od té, kterou používá tuzemská platforma pro minimální důstojnou mzdu – ale nijak zásadně. V tabulkách používáme data platformy. Západoevropská data jsou z roku 2021 a za tu dobu došla změna. Zároveň ale platí, že eurozónu nepostihla tak velká inflace jako střední Evropu, změny nebudou tak dramatické, jak to vidíme v případě Česka. Jako běžnou mzdu v Česku uvádíme mediánovou, v brněnské studii jde o „reálnou mzdu středně kvalifikovaného pracovníka“. ●

Důstojnost může být subjektivní, nezávislá na mzdě.

i z ekologického hlediska. Já myslím, že jestli se někdo cítí důstojně, nebo ne, je hodně subjektivní kategorie.“

Podle expertky na sociální otázky z ODS Lenky Kohoutové je snaha definovat důstojný život na základě mzdy pokusem o sociální inženýrství. „Každý máme jiné potřeby a jiné náklady,“ sděluje Kohoutová. „Stejně tak nemůžete nikomu říct, za co má utrácet. Například spořit řada rodin nebude nikdy, i kdyby na to měly, protože poslední korunu prokouří, propijí, proházíjí do automatu. Nebo mám spoustu kolegů, kteří stravování v restauracích neberou za dost zdravé a nosí si vždy krabičky s jídlem.“

Podle poslance za hnutí ANO Aleše Juchelky, který je ve sněmovně členem sociálního výboru, je platforma pro důstojnou mzdu jen jedním z mnoha levicových sociálních konstruktů. „Zní to hezky, ale mám pocit, že takhle to v životě nefunguje. Připomíná mi to německé mladé sociální demokraty, kteří doporučují znárodnit automobilku BMW a zabavovat byty, což je v rozporu s mým demokratickým smýšlením,“ říká Juchelka. „Dnešní mladí lidé mají stále více nároků. Nechci, aby byl standard mít mobil, který stojí od pěti tisíc nahoru. Důstojnost není v materiálních věcech, ale v hodnotách, které vyznáváme.“

KOMU DNES CHYBÍ TV?

Důstojná mzda v sobě evidentně skrývá výbušný potenciál. Pevně dané standardy, na které má nárok úplně každý, však existují už dnes. Jde především o minimální mě-

síční mzdu ve výši 13 350 korun, na kterou má ze zákona právo každý tuzemský zaměstnanec. Její příjemce se po odečtení všech odvodů ocitne pod hranicí příjmové chudoby, těžko o ní lze mluvit jako o výdělku poskytnutím „plnohodnotný“ život. Pod zmíněnou hranicí v roce 2018 podle statistik žilo celkem 9,6 procenta

